

Excellentie,

Namens de Vereniging van Speelfilm Ondernemers en ondergetekende partijen die haar standpunt steunen, wend ik mij tot u vanwege het volgende.

Er was een tijd dat de wereld voor de filmindustrie er heel overzichtelijk uitzag. Als een consument een nieuwe film wilde bekijken, ging hij naar de bioscoop. Enige maanden later kon een film liefhebber diezelfde film huren bij de videotheek of kopen in de winkel. En nog weer iets later kon de consument de film op tv zien.

Voor elke vorm van consumptie kreeg de filmindustrie een vergoeding (via kaartverkoop, verhuur, verkoop dan wel kabelvergoeding) en met die vergoedingen kon dan vervolgens weer geïnvesteerd worden in nieuwe producties. Piraterij was er in de goede oude tijd ook wel, maar was veel kleinschaliger om de simpele reden dat er dan kopieën van videobanden gemaakt moesten worden en de koper dan wel de verkoper (of allebei) van de illegaal gekopieerde film het huis moest verlaten.

En toen deed de digitalisering haar intrede. De filmindustrie juichte deze ontwikkeling toe omdat deze voor veel nieuwe kansen heeft gezorgd en dat nog steeds doet. Zo is het door digitalisering mogelijk om video-on-demand aan te bieden en kunnen consumenten hun favoriete films op verschillende manieren en via verschillende soorten dragers bekijken. Hierdoor zijn films ook na de bioscoopwindow ruimschoots beschikbaar voor consumenten via verschillende platforms en hoeven zij niet te leunen op piraterij. De digitalisering heeft echter ook een keerzijde. Het maken van illegale kopieën en vervolgens verder verspreiden daarvan is makkelijker dan ooit: met een paar klikken op de muis vanuit de leunstoel thuis kan er worden gekopieerd. De bescherming en handhaving van de auteursrechten werd hierdoor bemoeilijkt.

De Nederlandse filmindustrie heeft altijd kunnen omschakelen naar nieuwe bedrijfsmodellen bij de introductie van nieuwe technieken. Of het nu ging om de introductie van de videorecorder of kabel, altijd kon de industrie de ontwikkelingen inpassen. De Nederlandse filmindustrie kan dan ook leven met de uitdaging om auteursrechten in het digitale domein te beschermen en handhaven. Dit wordt echter anders als de bescherming en handhaving van die rechten haar onmogelijk wordt gemaakt.

De Nederlandse Staat heeft jarenlang volgehouden dat het kopiëren uit illegale bron was toegestaan. Het gevolg hiervan was dat een hele generatie consumenten het idee heeft gekregen dat gebruik van films zonder betaling gewoon mag. Het gevolg is ook dat consumenten onbekommerd aan het downloaden en kopiëren zijn geslagen zonder beseft dat daarvoor enige vergoeding verschuldigd zou zijn. De gemiddelde consument zal er niet van overtuigd hoeven te worden dat wie honger heeft een brood moet afrekenen bij de bakker. Dat kijken van een film online ook alleen maar kan als daar enige vorm van compensatie tegenover staat, is veel minder common sense. De filmindustrie wijt dat aan de opstelling van de Nederlandse Staat en voorziet dat het aanzienlijke moeite zal kosten om de consument ervan te overtuigen dat betaling voor een film de norm is. Dat dit broodnodig is, wordt ook aangetoond door recente Kamervragen die gesteld zijn na berichten dat de Nederlandse Staat zou worden gedagvaard: civielrechtelijke handhaving wordt als iets onwenselijks gezien wat suggereert dat

illegaal downloaden onbestraft zou moeten blijven. Het voorgaande is echter geen optie, zonder betaling droogt de industrie immers op en verdwijnt een belangrijk cultuurgood.

In een rapport uit de zomer van 2014 is vastgesteld dat de materiële schade voor de filmindustrie in Nederland wegens het toestaan van downloaden uit illegale bron heeft gezorgd voor een omzetverlies van minimaal € 78,4 miljoen in het jaar 2013 alleen al. We weten allemaal dat de omzetten in de jaren voor 2013 alleen maar hoger waren, het ligt dan ook voor de hand te veronderstellen dat de schade in de jaren vóór 2013, per jaar eerder hoger dan lager is geweest dan deze € 78,4 miljoen.

Als we dit bedrag (van minimaal € 78,4 miljoen per jaar) doortrekken van 1 september 2004 tot de dag van vandaag, komen wij uit op een omzetverlies van tenminste € 900 miljoen. Inclusief rente komt de directe materiële schade uit op minimaal € 1,2 miljard voor de gehele Nederlandse filmindustrie. En dan te bedenken dat dit bedrag alleen maar de direct aanwijsbare schade betreft. De daadwerkelijke schade ligt naar verwachting nog hoger. Uit recente cijfers volgt namelijk dat de omzetten uit video-on-demand in 2014 en 2015 enorm zijn teruggevallen in vergelijking met 2013. Een MarkMonitor rapport laat daarnaast zien dat Nederland op de tiende plek staat ten aanzien van inbreuken op een vijftal films van een Nederlandse distributeur. Cijfers van Excipio Reporter laten zien dat het niet uitmaakt of een bepaalde productie al dan niet beschikbaar is voor de consument: House of Cards wordt ook veel gedownload terwijl deze beschikbaar is via Netflix en Jurassic World werd met name veel gedownload toen deze juist beschikbaar kwam op DVD en via video-on-demand.¹ De schade loopt dus alleen maar op en de urgentie om tot actie over te gaan is daardoor nog groter geworden. Verder laat de schade die is ontstaan, en nog steeds voortduurt, doordat bij een groot deel van de consumenten het idee leeft dat betaling voor filmconsumptie iets voor watjes is, zich moeilijker becijferen, maar zou dit de daadwerkelijke direct aanwijsbare schade nog kunnen overstijgen.

In april 2014 heeft het Hof van Justitie bevestigd dat het toestaan van downloaden uit illegale bron in strijd is met Europees recht. Dit houdt in dat er in Nederland bijna tien jaar lang onrechtmatige wetgeving van kracht was. Deze wetgeving heeft in die periode gezorgd voor de hierboven genoemde schade.

De Nederlandse Staat stellen wij middels bijgaande brief aansprakelijk voor deze schade. Wij willen dat de Nederlandse Staat haar verantwoordelijkheid pakt voor haar onrechtmatige wetgeving en de daaruit voortvloeiende schade. Wij stellen dan ook aan de Nederlandse Staat voor dat wij in overleg treden om deze schade gecompenseerd te krijgen. Deze compensatie zou aangewend moeten worden voor bijvoorbeeld de financiering van:

- de bescherming van auteursrechten en aansprakelijkstelling van internetpiraten; en,
- een campagne om de consument bewust te maken van de onrechtmatigheid van het illegaal downloaden en uploaden van auteursrechtelijk bescherm materiaal.

Daarnaast zou de Nederlandse Staat moeten nadenken op welke wijze strafrechtelijke handhaving toch zou kunnen worden uitgevoerd en/of dat er wetgeving hiervoor in het leven kan worden

¹ Voornoemd rapport en cijfers zijn op te vragen bij de Vereniging van Speelfilm Ondernemers.

geroepen. Specifiek zou het Openbaar Ministerie na melding van illegale content op websites de Internet Service Providers (ISP's) aan moeten sporen om deze kanalen dicht te zetten. Met die kanalen faciliteren ISP's mensen die strafbare feiten plegen en maken zich onzes inziens tevens medeplichtig aan dit strafbaar feit. Immers het opzettelijk maken van inbreuk op een auteursrecht is een misdrijf waar vier jaar gevangenisstraf op staat.

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft deze week in antwoord op Kamervragen aangegeven bereid te zijn binnen afzienbare tijd ISP's en de filmindustrie nader tot elkaar te willen brengen middels overleg. ISP's hebben echter al eerder kenbaar gemaakt niets te willen doen tenzij zij gedwongen worden door de Nederlandse Staat. In Denemarken en het Verenigd Koninkrijk is er pas veranderd nadat de overheid een dwingende positie is gaan innemen ten opzichte van de ISP's.

Bereiken wij geen overeenstemming met de Nederlandse Staat om onze schade gecompenseerd te krijgen, dan rest ons slechts de juridische route. Zoals de Nederlandse Staat ook al eerder heeft betaald voor de onrechtmatige bevrozing van de thuishopievergoeding sinds 1 mei 2007, zo zullen wij de Nederlandse Staat dan ook dwingen om ons als filmmakers te compenseren.

Hoogachtend,

Klaas de Jong, mede namens de producenten en de distributeurs:

2CFilm B.V., AM Pictures B.V., European Media Support Productions B.V., Farmhouse Tv & Film B.V., Fu Works Productions B.V., Incredible Film B.V., Johan Nijenhuis & Co B.V., Just Productions B.V., Mountain Road Entertainment Group B.V., PV Pictures B.V., Rinkel Film B.V., Shooting Star Filmcompany B.V., Sigma Pictures Productions B.V., Tulp Fiction B.V., Dutch FilmWorks B.V., Independent Films Nederland B.V., Just Entertainment B.V., Lumière Publishing B.V. en September Film Distribution B.V..